

Uredelig? Intelligens-professoren Helmuth Nyborg indrømmer, at han skrev noget forkert i en »noget optimistisk stund«.

Ikke for klogt

AF POUL PILGAARD JOHNSEN

DEN kontroversielle psykologi-professor og intelligensforsker Helmuth Nyborg holdt sig ikke til sandheden, da han præsenterede sine opsigtsvækkende resultater om forskelle mellem kvinders og mænds intelligens.

Århus-professoren, der påstår, at mænd er mere intelligente end kvinder, skriver i en videnskabelig bog fra Oxford, at hans forskningsresultater kan findes i en artikel, som er indleveret (=submitted-) til videnskabelig bedømmelse i et internationalt tidsskrift. Men Nyborg indrømmer nu, at han ikke havde indleveret nogen artikel:

»Jeg kan ikke sige, at jeg er ked af, at jeg i en noget optimistisk stund opførte den oprindelige lange artikel som 'submitted' i et tidligt udkast til kapitel 10 i bogen: *The Scientific Study of General Intelligence: Tribute to Arthur R. Jensen*, da alle analyser for længst var afsluttede, men jeg beklager gerne, at jeg under det store tidspres med indlevering af den færdige korrektur til bogens 642 trykte sider ikke fik slettet ordet *submitted*,« skriver Helmuth Nyborg i en redegørelse til Aarhus Universitets praksisudvalg. Udvalget tager sig af sager om brud på god videnskabelig praksis og behandler i øjeblikket en klage over professoren, indgivet af ph.d.-stipendiat Pia Vedel Ankersen, Institut for Statskundskab.

Ifølge Helmuth Nyborg selv har han nu delt sin oprindelige – ikke indleverede – artikel op i to mindre, hvoraf den ene nu er indleveret til et tidsskrift. Og sendt retur igen.

»Den er sendt til fagjournalen *Personality and Individual Differences* i London. Redaktøren, prof. Gisle Gudjonsson finder, den er for lang, og anbefaler at den kortes ned til max 5.000 ord. Dette redigeringsarbejde pågår i øjeblikket,« skriver Nyborg til praksisudvalget.

I bogens kapitel 10 henviser han også til et såkaldt *paper* (et videnskabeligt artikeludkast, red.), men af redegørelsen fremgår det nu, at det kun er tale om et *abstract*, hvilket vil sige et kort resumé.

»Med andre ord: I kapitlet refererer Nyborg en halv snes gange til de to tekster som dokumentation for sine resultater, men *paper*'et eksisterer altså fortsat ikke, og artiklen eksisterer i en anden form i dag og indeholder fortsat ikke den dokumentation, som han foregiver. Vi kan altså ikke få den statistik at se, som han baserer sine konklusioner på,« siger Pia Vedel Ankersen.

Helmuth Nyborg – der efterfølgende selv har

indgivet en klage over Pia Vedel Ankersen for i sin klage at have fordrejet hans videnskabelige resultater – vil ikke udtale sig til *Weekendavisen*, mens sagerne verserer, men i sin redegørelse til praksisudvalget imødegår han anklagerne om, at hans forskning baserer sig på hemmeligholdte analyser.

»Dette er ukorrekt. Rent faktisk har analyserne været præsenteret på to internationale kongresser (...) for internationalt ledende specialister. Der foreligger trykte peer-reviewed abstracts i *Proceedings* fra disse møder,« Nyborg tilføjer, at han ikke har villet udlevere sine data, uden at der medfølger en detaljeret skriftlig redegørelse til forklaring af de komplicerede analyser. »Det er dog korrekt, at jeg har taget mig endog meget god tid til at udarbejde denne detaljerede skriftlige redegørelse,« skriver han.

Han begrundet blandt andet sin tilbageholdenhed med at udlevere data og mellemregninger med, at han på forhånd var klar over, at hans »observation af en kønsforskel i *g* (intelligens, red.) per automatik opfattes som en provokation i de akademiske og medie cirkler, der er mere ideologisk end faktisk orienteret, og som har

en lang historisk verificerbar uvane med frontalt at angribe forskere med stort set alle tænkelige midler, hvis de kommer frem til resultater, der strider mod deres ideologi.»

Grøn ost

I et portrætinterview i *Jyllands-Posten* tidligere i år er Helmuth Nyborg citeret for at sige: »Hvem jeg er? Det er da uvæsentligt. Jeg er jo bare en offentligt ansat, som fremlægger nogle faktuelle tal.«

Men klagen over Nyborg går netop på, at han ikke vil fremlægge faktuelle tal, og ikke på, at tallene er forkerte eller mistolkede.

»Det kan vi intet vide om, for man skal netop have tallene for at kunne se, om han tager fejl. Det er på en måde værre end det, som man beskyldte Lomborg for, da han jo i det mindste fremlægger, hvilke data han bygger sine konklusioner på,« siger Pia Vedel Ankersen. Formanden for Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, professor Erik Albæk, vil ikke udtale sig om sagen mod Helmuth Nyborg, men siger overordnet:

»Hvis jeg har en student, der påstår, at månen er lavet af grøn ost, og at han har data og beregninger hjemme i skuffen, der beviser det, men som han i øvrigt ikke vil udlevere til censor og mig, ja, så dumper vi ham. Og fuldstændig det samme gælder for professorer. Hvis en professor går i medierne eller andre steder fremlægger forskningsresultater, så er vedkommende positivt forpligtet til at stille sin dokumentation til rådighed for andre forskere. Det er altafgørende for, at det videnskabelige samfund kan efterprøve forskningsresultaters gyldighed.«

Og Albæk fortsætter:

»Man kan måske yderligere sige, at kravet om at have dokumentationen i orden og stille denne til rådighed for alle, der måtte ønske det, skærpes, hvis man går i medierne med spektakulære forslag til ændringer af eksisterende politik som følge af ens forskning. For det kunne jo være, at forskere flest kom frem til, at månen alligevel ikke er lavet af grøn ost. Og det kunne vel være rart for politikkerne at vide det, inden de fik lavet alt for meget om.«

Helmuth Nyborg, der er blevet noget nær verdensberømt for sine videnskabelige resultater om kønsforskelle i intelligens, har også vakt stort postyr ved at opfordre til en debat om arvehygiejne og om avisprogrammer, som selektivt støtter, at de højbegavede får flere børn, og belønner mindre begavede for ikke at formere sig.